

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
دانشگاه قرآن و حدیث
پریس تهران

رساله دکتری

رشته کلام امامیه

نقد دیدگاه روشنفکران شیعی معاصر درباره ویژگی‌های امام مهدی (ع) با تأکید بر آیات و روایات

استاد راهنما :

ابراهیم شفیعی سروستانی

استاد مشاور :

محمد رنجبر حسینی

محمد هادی قندهاری

دانشجو :

زهرا پنبه پز

بهمن ۱۳۹۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

باسمه تعالی

تعهدنامه اصالت و حقوق رساله / پایان نامه

اینجانب زهرا پنبه پز دانشجوی ورود ۱۳۹۱ مقطع دکتری رشته کلام امامیه که موضوع رساله / پایان نامه ام با عنوان: «نقد دیدگاه روشنفکران شیعی معاصر درباره ویژگی های امام مهدی با تاکید بر آیات و روایات»

در شورای علمی گروه آموزشی کلام به تصویب نهایی رسیده است، تعهد می دهم:

الف) همه مطالب و مندرجات رساله / پایان نامه ام حاصل تحقیقات شخصی ام تهیه شده است و در صورت استفاده از مطالب، نتایج تحقیقات، نقل قول ها، جداول و نمودارهای دیگران، منابع و مآخذ آن را مطابق با شیوه نامه دانشگاه ذکر نموده ام.

ب) حقوق مادی و معنوی دانشگاه را درباره این اثر محترم بشمارم و در صورتی که نتایج این تحقیق را در کتاب، مقاله، اختراع، اکتشاف و هر گونه تولید علمی دیگری منتشر کنم، با نام دانشگاه قرآن و حدیث بوده و مطابق با ضوابط آن عمل نمایم.

ج) در صورت استفاده از حمایت های مالی و غیر مالی نهادهای دولتی و غیر دولتی در این تحقیق، مراتب را کتباً به امورپایان نامه های دانشگاه اطلاع دهم.

د) چنانچه در هر شرایط و زمانی، خلاف تعهدات فوق ثابت شود، دانشگاه را در اتخاذ هر نوع تصمیم حقوقی مختار می دانم و نسبت به تصمیم اتخاذ شده ادعا و اعتراضی ندارم.

نام و نام خانوادگی دانشجو:

تاریخ و امضاء:

تقديم به:

ساحت مقدس آخرین پیشوای الهی،

امام عصر، صاحب الزمان «عجل الله فرجه الشريف»

و مادر بزرگوار آن حضرت،

حضرت زرجس «علیها السلام»

سپاسگزارى

بر خود لازم مى دانم از همه اساتيد گرانقدري كه در مدت تحصيل خوشه چين خرمن دانش آنها
بودم، قدردانى نمايم و به صورت خاص از:

استاد راهنماى محترم و بزرگوار جناب آقاى دكتور شفيعى سروستانى

اساتيد مشاور بزرگوار و محترم جناب آقاى دكتور رنجبر حسيني و جناب آقاى دكتور قندهارى

كه بى دريغ در به ثمر نشستن اين رساله بذل مساعى داشتند، صميمانه سپاسگزارى مى نمايم.

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
دانشگاه قرآن و حدیث
پردیس تهران

جامعة القرآن و الحديث

رساله لنيل درجة الدكتورى

تخصص الكلام الإماميه

عنوان الرسالة

نقد المثقفين الشيعة المنظور المعاصر على الخصائص لإمام المهدي مع التركيز على الآيات القرآنية والأحاديث

الاستاذ المشرف

الدكتور ابراهيم شفيعى سروستانى

الأساتيد المساعد

الدكتور محمد رنجبر حسینی

الدكتور محمد هادی قندهاری

الطالبة

زهرا پنبه پز

جمادى الثانى ١٤٣٨

المُلخَص

الامامه هى واحدة من أهم العناصر الاعتقادية للشيعة الاماميه. اكتساب المعرفة بالنسبه للامام فى كل عصر ذو اهمية كثيرة. استناداً الى مباني علم الكلام للاماميه، الامام المهدي هو حجه الله و استمرار سلسله الانمه المعصومين و ذخيرة الله الذى قد اغتاب باذن الله.

من حيث أن بعض المثقفين الشيعيين المعاصرين فى بيان خصائص الامام المهدي أعربوا عن آراء قد تُعارض ما ثبت من الآيات و الروايات، فالتبين الدقيق و المُدلل لخصائص الامام المهدي و المواجهة مع التكهّنات الخاطئة فى هذا الصدد ضرورة لا يُنكر. بعض المثقفين الشيعيين المعاصرين، من خلال إهمال الخصائص الأساسية للامام المهدي و القول بعدم امكان اثبات ميلاده تاريخياً يُعتبرون تطور الفكر الشيعي بالنسبه للغيبه ناشئاً عن السُخط العام للأقلية الشيعية.

قد درست هذه الأطروحه وفقاً للآيات و الروايات اثبات الخصائص الاساسيه للامام المهدي منها: العصمه و العلم اللدنى و الولايه التكوينية، و غيبه الامام و عالج الآراء المعربه بنقد معرفه الأسناد و الدلالى و المفهوم و المنهجيه و تنسيق التعاليم الاسلاميه و كذلك وفقاً للشواهد التاريخيه المتواتره قد أثبتت ميلاد الامام و دوره فى زمن الغيبه و عدم تعارض بين الامامه و الخاتميه.

و فى النهايه تمّ التأكيد أن نفى هذه الخصائص فى الواقع هو ابطال التفكير الشيعي الامامى. جدير بالذكر أن هذه الاطروحه قد كُتبت على منهج وصفى و تحليلى و بأسلوب مكتبى.

المفردات الرئيسية: الامام المهدي، المثقفون الشيعيون، عصمه الامام، علم الامام، ولايه الامام، الشبهات المهدويه.

Abstract

Imamate is one of the most important Shiites' pillar of faith. Gaining knowledge about the imam of each era is of a great importance. According to the Imam's theological foundations, Imam Mahdi (p.b.u.h.) is the Proof of God and the continuation of the dynasty of Imams and Divine Store that is behind the curtain of absence by the command of Allah. Whereas some of contemporary Shiites intellectuals have put forward ideas contrary to verses and traditions, in determining characteristics of Imam Mahdi (p.b.u.h.). Precise and rigorous explanation of characteristics of Imam Mahdi (p.b.u.h.) and dealing with inappropriate speculations in this regard is an undeniable necessity. Negating main attributes of Imam Mahdi (p.b.u.h.) and being His birth unverifiable historically, some of contemporary Shiites intellectuals have considered the genesis of thought on occultation as a result of general dissatisfaction of the minority of Shiites. The present thesis, through applying verses and traditions, has proved main characteristics of Imam Mahdi, including: infallibility, non-acquired knowledge and developmental knowledge, and Imam's occultation, and has analyzed the presented viewpoints through criticizing knowledge of document, methodology, implication and knowledge of concept and consistency of verbal teachings. Furthermore, according to consistent historical evidence, has proved the birth of Imam Mahdi (p.b.u.h.) and His role in the occultation era and the contradiction of Imamate and Khatamiat. Finally, it has emphasized that negating these attributes is, in fact, voids thought of Shiite Imamate. It is worth mentioning that the present thesis has performed through descriptive-analytical and library method.

Keywords: Imam Mahdi (p.b.u.h.), Shiite intellectuals, infallibility of Imam, knowledge of Imam, leadership of Imam, doubts on Mahdiis

Quran and Hadīth University

**Presented for
P.H.D in Imami theology**

thesis title

**Criticisms of the Shi'i Contemporary Intellectuals'
Perspectives on the Characteristics of Imam Mahdi
(A.S)With emphasis on Quranic verses and traditions**

Supervisor

Dr. Ebrahime shafiee servestani

Advisor

Dr.Mohammad Ranjbar Hosseini

Dr. Mohammad hadi ghandehari

Student

Zahra panbehpaz

February2018